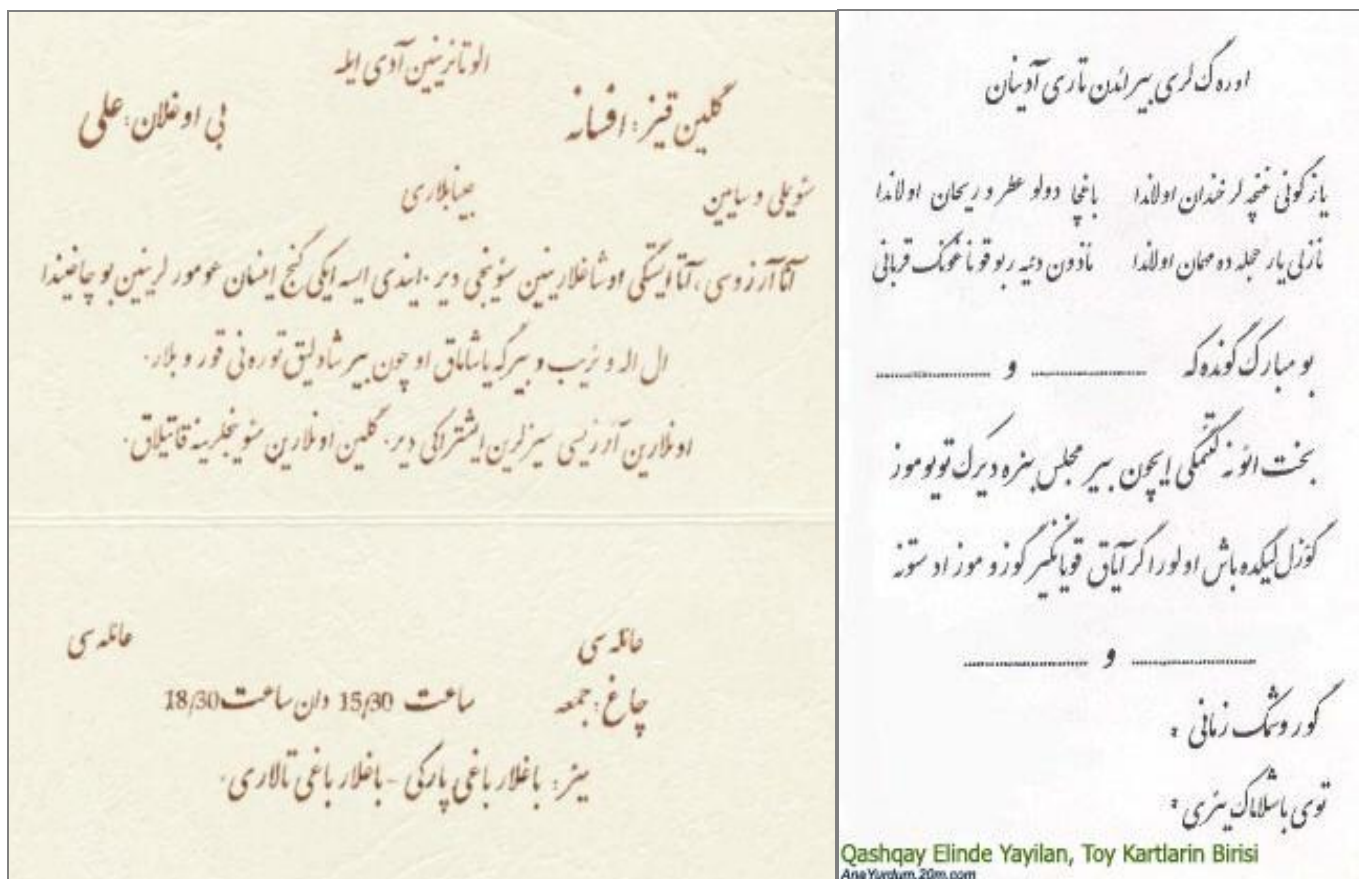

جمهوری اسلامی، کارتهای عروسی ترکی و رژیم زبانی جنبش هارای هارای من ترکم

انقلاب مشروطه آذربایجان شکست خورد زیرا کارتهای عروسی و سنگ قبرها را به ترکی نمی نوشت!

مهران بهاری - ۲۰۰۸

<http://sozumuz.blogspot.com/>

بن بست فارسی و بن بست شکنی ترکی

جامعه ایران همچنان در وضعیتی سوررئالیستی، و سردمداران و قومیت‌گرایان فارس حاکم بر دولت در وضعیتی شیذوفرنیک به سر می‌برند. در ایران وجود و هویت خلق ترک که اکثریت جمعیت کشور را تشکیل می‌دهد به طور رسمی انکار میشود و این توده دهها میلیونی محروم از داشتن حتی یک مهد کودک و کودکستان ترک، هنوز در حسرت آزادی زبان ملی اش ترکی به سر می‌برد. سردمداران و قومیت‌گرایان فارس حاکم بر دولت که در تلاش حقه کردن زبان و فرهنگ و هویت فارسی به ترکان و دیگر ملل ساکن این کشوراند، در پیرشان اندیشی ای حیرت انگیز و گسستگی ای عمیق از واقعیت‌های جهان خارج، طبیعی و قابل ادامه بودن این وضعیت سفیلانه و بالاتر از آن رضای ترکان ایران در مقابل آنرا می‌پندارند. این توهمی بیش نیست.

اگر حقیقتا امر بر دولت ایران و قومیت‌گرایان فارس مشتبه شده و آنها باور کرده اند ملتی را که دهها امپراتوری تاسیس کرده و صدها سال بر بخش اعظم خاورمیانه و فققاز حاکم بوده است، می‌توان تا ابد فریفت و با وی معامله اسیر نمود، سخت در اشتباهند. خلق ترک و نخبگان آن، دیر یا زود این بن بست فارسی را نیز در هم خواهد شکست و سرنوشت خود را خود رقم خواهد زد. بن بست شکنی و تاریخ سازی، خصلت ملی ترکان و آذربایجان است.

شکل گرفتن تاریخ مشترک در میان ترکان آذربایجانی در نتیجه جنبشهای ناآگاهانه و غیرهدفمند

در تاریخنگاری ترک، جنگهای ایران و روس در اوائل قرن نوزده و عقد قراردادهای تورکمانچای و گلستان، به عنوان آغاز عصر مدرنتیه در آذربایجان پذیرفته می‌شود. پس از آن خلق ترک تا امروز موجد خیزشهای مردمی و سیاسی بسیار بوده است. عصیان بابی سالهای ۱۸۵۲-۱۸۵۱ در شهر زنجان آذربایجان؛ مجموعه شورشها و تلاطمهای موسوم به انقلاب مشروطیت در آذربایجان؛ قتل و کشتارهای جیلوولوق، قاقاقلار و سیمیتقو در غرب آذربایجان به سالهای جنگ جهانی اول به ترتیب توسط نیروهای آسوری، ارمنی و کرد؛ عصیان ایلات ترک در جنوب ایران به رهبری صولت الدوله قشقائی در همین سالها؛ قیام کلنل پسین در خراسان؛ حرکت آزادیستان در آذربایجان به رهبری خیابانی و متعاقب آن قیام لاهوتی در تبریز؛ جنبش ۲۱ آزر به رهبری پیشه وری و تاسیس حکومت ملی آذربایجان؛ انقلاب بهمن ۱۳۵۷ و خیزش خلق مسلمان؛ و آخرینشان قیام هارای هارای من تورکم در خرداد ۸۵ از مهمترین این خیزشهای مردمی و سیاسی است.

بی شک همه این حوادث تاریخی مختص به خلق ترک و شمال غرب ایران و یا آذربایجان، خواسته و یا ناخواسته به فرم گرفتن گام به گام تاریخ مشترک، نوعی هویت جمعی ملی، مفهوم وطن و ادراک تاریخی ویژه این خلق و منطقه - در اینجا هویت ملی ترکی و وطن آذربایجانی - که جدا از بقیه ایران و بویژه قوم فارس می باشد کمک نموده است. با اینهمه نمی توان این رویدادهای تاریخی را به معنی مدرن - به جز دو استثناء حکومت ملی آذربایجان و جنبش معاصر هارای هارای من تورکم - حرکت آگاهانه و هدفمند شکل گرفته بر اساس هویت ملی ملت ترک و مفهوم وطن آذربایجانی پذیرفت. این جنبشها رفلکسهائی اجتماعی در پاسخ به فشارها و وضعیت و تغییرات حادثه محلی، منطقه ای و جهانی در چهار چوب اسلامیت و ایرانیت و غیره بوده اند. اما علی رغم این واقعیت، آنها به طور طبیعی، هرچند ناآگاهانه و غیرهدفمند به شکل گرفتن تاریخ مشترک در میان ترکان آذربایجانی خدمت نموده اند. تنها استثناء موجود در میان جنبشهای گذشته، حکومت ملی آذربایجان است که از همه جهت یک حرکت آگاهانه و هدفمند ملی شکل گرفته بر اساس هویت و منافع ملی خلق ترک و وطن آذربایجانی بود.

دو استثناء در تاریخ معاصر خلق ترک: حکومت ملی آذربایجان و جنبش معاصر هارای هارای من تورکم

می توان به طور مفصل در باره خصوصیتی که حرکت ۲۱ آزر و حکومت ملی آذربایجان را از حرکات پیش و پس از خود در آذربایجان جدا می کند و دلایل ملی بودن مضمون و جهت گیری آن، قلم فرسائی کرد. اما به نظر من توجه صرف به یک خصوصیت، یعنی نقش ملت سازی زبان ترکی و رژیم زبانی در این حرکت و یا هر حرکت دیگر در آذربایجان و ملت ترک، برای مشخص کردن وجود و یا عدم وجود جهت گیری و مضمون ملی آن کافی است. در حالیکه در حرکت مشروطیت، سران انجمن تبریز بدون وجود هیچ اجباری و در حالیکه هم دولت ایران و رهبری حرکت مشروطه در دست ترکان و آذربایجانیان بود، زبان فارسی را زبان رسمی خود اعلام می کردند و روزنامه ها و شبنامه ها و کتابهای رهبران ترک و آذربایجانی حرکت مشروطه در داخل و خارج ایران به فارسی منتشر می شد؛ در حالیکه در حرکت آزادبستان، سران این حرکت در نشستی، به فارسی نویسی داوطلبانه و ترک ترکی نویسی رای می دادند؛ و در حالیکه رهبر معنوی حرکت خلق مسلمان آیه الله شریعتمداری در پاسخ پرسشگری ادعا می نمود که (دستور) زبانی بنام ترکی وجود ندارد؛ این رهبران حکومت ملی آذربایجان و در راس آنها شخص پیشه وری بود که در اقدامی تاریخی زبان ترکی را زبان رسمی و ملی وطن آذربایجانی اعلام می نمود و از روزنامه ها و کتب درسی و اسکناسها و بخشنامه ها گرفته تا آگهیهای تجاری و اعلامیه های ترحیم و همه را به ترکی چاپ و نشر می کرد.

وجود همین شعور ملی و رژیم زبانی ترکی آگاهانه و هدفمند است که حرکت ۲۱ آزر و حکومت ملی آذربایجان را علی رغم شکست ظاهری اش، از همان آغاز حرکتی غالب و پیروز و در جهت منافع ملی خلق ترک میساخت؛ و عدم وجود همین شعور ملی و رژیم زبانی ترکی آگاهانه و هدفمند است که جنبش مشروطه و دیگر جنبشهای

آذربایجانی ایران مرکز را علی رغم پیروزی ظاهری اش، از همان آغاز حرکتی شکست خورده و در جهت منافع ملی قوم فارس میساخت.

رژیم زبانی جنبش هارای هارای من ترکم

و اما حرکت معاصر هارای هارای من ترکم در ایران، به جهت مضمون ملی و وطنی خویش حتی از حرکت حکومت ملی آذربایجان نیز بسیار جلوتر است. زیرا در حرکت ۲۱ آزر، شعور ملی ترک و رژیم زبانی به همه حال جرعه از بالا به پائین، از سوی رهبران و روشنفکران منسوب به حرکت و همچنین دولت آذربایجان شوروی در حال گسترش در میان توده های مردم بود و در نتیجه این دینامیزم خاص و به اعتباری معکوس، با مقاومتی از سوی مردم نیز مواجه می گردید (در نوشته های بازمانده از آن دوران ذکر می شود که گروهی از مردم تبریز در اثر شکل نگرختن هویت ملی ترکی در آن مقطع تاریخی، نسبت به چاپ اعلامیه های ترحیم خود و حتی روزنامه ها به ترکی واکنشی سرد از خود نشان داده اند). دقیقاً به همین دلیل است که پس از قطع و سرکوب ایندو محرکه و جرعه، حرکت با شتابی غیرقابل تصور منهدم شد و در روند ملت شوندگی توده های ترک در ایران وقفه ای نیم قرنی بوجود آمد. اما در جنبش هارای هارای من تورکم، و با وجود نبود محرکه و جرعه نخبگان و حمایت آشکار و پوشیده هیچ دولتی، نطفه بسته شده شعور ملی ترک و رژیم زبانی ترکی از پائین به بالا، به صورتی قانونمند و از میان توده های مردم به سوی روشنفکران و نخبگان در حال رشد و گسترش است. و این دقیقاً همان عاملی است که به این حرکت خاصیت شکست ناپذیری داده و غالبیت قطعی آنرا تضمین می کند.

امروز زبان ترکی تبدیل به عنصر مرکزی در تعریف هویت خلق ترک در ایران، در روند ملت شوندگی ترکزبانان ساکن در آن و در سیر عطا نمودن مفهوم وطن به آذربایجان شده است. به عبارت دیگر ترکی نویسی رمز کلید استقلال معنوی و ملی خلق ترک و آذربایجان است. اصرار بر ترکی نویسی، همچنین محوری ترین مولفه مقاومت منفی و نافرمانی مدنی در مقابل سیاست های آپارتاید ملی و فارسسازی دولت ایران، و افشاء کننده ماهیت و چهره دشمنان دوست نمای خلق ترک و آذربایجان و یا پان ایرانیستهای خجالتی می باشد. افزون بر آن توده ترک اینبار و بر خلاف گذشته، بر این نقشها و کارکردهای زبان ترکی، کاملاً واقف و آگاه است. این وقوف و آگاهی است که علامت فاصله بین حرکت هارای هارای من تورکم با همه حرکتیهای پیشین خلق ترک و آذربایجان در ایران میباشد.

جمهوری اسلامی و مراسم عروسی ترکان

همانگونه که اعلامیه های ترحیم و سنگ قبرها و مسائل حول و حوش آنها به صورت جولانگاه مقامات و نهادهای فارسگرایی جمهوری اسلامی برای تضییق حقوق ملی و زبانی ترکان در آمده است، عین همین مساله در

مورد ازدواج و مراسم عروسی نیز رخ داده است. تضيیقات نهادهای جمهوری اسلامی از جمله واحد نظارت بر اماکن عمومی و نیروی انتظامی در ارتباط با مراسم عروسی ترکان در محورهای زیر متمرکز شده است:

1. جلوگیری از کاربرد کارتهای عروسی ترکی، مجبور کردن ترکان به چاپ کارتهای عروسی به زبان فارسی
2. سنگ اندازی در دادن اجازه و مجوز به گروههای موسیقی ترکی و آذربایجانی برای شرکت در مراسم عروسی و جشنها، ایجاد محدودیت بر آنها
3. جلوگیری از نواخته شدن سرودها و مارشهای ملی آذربایجان در مراسم عمومی از جمله از طریق فشار بر تالارهای عروسی
4. ایجاد محدودیت برای گروههای اجرا کننده رقص ترکی و آذربایجانی و اجرا هنر و خدمت آنها
5. جلوگیری از پوشیدن لباس ملی و سنتی ترکی و آذربایجانی (قفقازی، قشقائی،) توسط هنرمندان و مدعوین در مراسم عروسی و جشنها،
6. جداسازی مردان و زنان در مراسم عروسی و

نا گفته پیداست که همه این تدابیر با هویت ملی ترکی در تضاد بوده و تجاوز به حقوق ملی آنها محسوب می شود، و از همین روست که می بایست مطلقا در مقابل اینگونه تضيیقات و محدودیتها مقاومت نمود و هیچگونه مشروعیت و اعتباری برای آنها قائل نشد.

کارتهای دعوت عروسی به زبان ترکی تور کجه دویون-توی چاغریلیقلاری *Türkçe Düyün-Toy Çağrılıqları*

به موازات هر اقدامی که دولت ایران برای گسترش زبان فارسی از بالا و به طور رسمی در سرزمینهای ترک نشین ایران انجام می دهد، و در مقابل هر سنگری که زبان فارسی موقتا و به حمایت و جبر دولتی بدست می آورد؛ خلق ترک نیز با طمانینه زبان فارسی را یک به یک از سنگرهای غضب کرده اش و اینبار برای همیشه بیرون می راند. اکنون حضور زبان ترکی را در هر عرصه اجتماعی و انسانی که سابقا در انحصار زبان فارسی بود می توان دید. نامگذاری اشخاص و اماکن، آگهیهای تجاری، نامه نگاریهای شخصی، اعلامیه های ترحیم و سنگ قبرها و کارت دعوتهای عروسی تنها مختصری از این لیست طویل است. گذر به ترکی نویسی عموما و ترکی نویسی در عرصه های اجتماعی و انسانی و شخصی خصوصا، به معنی دقیق کلمه انقلابی فرهنگی است که خلق ترک و آذربایجان در حال تجربه کردن آن است. آری، انقلاب مشروطه آذربایجان شکست خورد زیرا کارتهای عروسی و سنگ قبرها را به ترکی نمی نوشت!

در زیر نخست سه نمونه از دعوتیه های عروسی چاپ شده در ایران داده شده است. نمونه نخست به زبان ترکی از آذربایجان، نمونه دوم به زبان ترکی از یاسوج- قاشقای یورد، و نمونه آخر به زبان تورکی خلجی از خلجستان آذربایجان است. پس از آن لغتنامه کوچکی در باره کلمات و اصلاحات ترکی مربوط به مراسم عروسی و در آخر، نمونه هایی از متنهای ترکی کارتهای عروسی به زبان ترکی داده شده است.

نمونه اول: آذربایجان جنوبی

متن دعوت نامه برای شرکت در جشن عروسی به زبان ترکی

اولو تانری نین آدی ایله

بهی اوغلان:

گلین قیز:

سئوملی و سایین جنابلاری

آنا آرزیزی، آنا ایستهیی اوشاقلارینین سئوینجیدیر. ایندی ایسه یکی گنج اینسان عؤمورلرینین بو چاغیندا ال اله

وئریب و بیرگه یاشاماق اوچون بیر شادلیق توره نی قوروبلار.

اونلارین آرزیزی سیزلرین ایشتیراکیدیر. گلین اونلارین سئوینجلرینه قاتیلاق!

.... عاییله سی

.... عاییله سی

چاغ: جمعه.... ساعات.... دان ساعات

یئر: باغلار باغی پارکی، باغلار باغی تالاری.

نمونه دوم: یاسوج- قاشقای یورد

متن دعوت نامه برای شرکت در جشن عروسی به زبان ترکی

اوره گلری بیر ائدهن تاری آدینان

یاز گونی غونچه لر خندان اولاندا

باغچا دولو عطر- و رئیحان اولاندا

نازلی یار حیجله ده مئهمان اولاندا

ماذون دئیهر بو قوناغونک قوربانی

بو مبارک گونده که و

بخت ائوینه گتمه گی ایچون بیر مجلس بزه دیرک، تویموز گۆزه للیگده باش اولور اگر آیاق قوبانگیز گوزوموز
اوستونه

.... و

گوروشمک زمانی:
توی باشلاماک یئری:

نمونه سوم: خلجیستان، آذربایجان جنوبی

دعوت نامه جشن عروسی به زبان تورکی خلجی
تهیه و تنظیم: علی اصغر جمراسی (بیلیم)

یور کلره بی ائنگیله تاری آتولا

یاز کؤنو غونچالار خندان اولدوقه
باغچا تولا عطر و ریحان اولدوقه
نازلوق یار حیجله چه مئمان اولدوقه
بیلیم هایور بو مئمانقا قوربان لوق

بو موبارک کونچه کی..... و.....
بخت هوه وارماقه کوره بی مجلس بزمیشک

اگر هاداق قویوقایز کوزوموز اوسته
کودنیمیز نارون لوقچا بوش اولور

..... و.....

کوروشمک چاغو.....
کودن بوشلاماق یئری.....

چند کلمه ترکی در باره مراسم ازدواج و عروسی

آداقلی *Adaqlı*: نامزد شده
آلین یازبسی *Alınyazısı*: سرنوشت، تقدیر
اوتوک *Ötüük*: خواهش، رجا
اوتونمک *Ötünmæk*: خواهش کردن
اوخوم *Oxum*: صیغه (عقد)
اوخوندو *Oxundu*: دعوتنامه، کارت دعوت
اؤگ *Ög*: تصمیم
اؤگلهشمک *Öğleşmæk*: تصمیم گرفتن
ایزباسماق *İzbasmaq*: امضا کردن
ایزباسی *İzbası*: امضا
ایلاگون *İlaygün*: تاریخ، مورخه
اثلچی *Elçi*: خواستگار
اؤلهنمه تورهنی *Evlənmə törəni*: مراسم ازدواج
اؤلهنمه *Evlənmə*: ازدواج
باشلیق *Başlıq*: شیربها
بایرام *Bayram*: عید
بکلهمک *Bəkləmæk*: منتظر بودن
بویروق *Buyruq*: امر
تاپاناق *Tapanaq*: آدرس
تانیق *Tanıq*: شاهد
توره *Törə*: آئین
تورهن *Törən*: مراسم
توی ائوی *Toy evi*: تالار عروسی
توی *Toy*: جشن، ضیافت با غذا، جشن عروسی
چاغریلی *Çağrılı*: مدعو، دعوت شده
چاغریلیق *Çağrılıq*: کارت دعوت، دعوتنامه
چولا *Çola*: ساعت
دورو *Dürü*: هدیه ای در بقچه و یا بسته که به عروس داده می شود
دونور *Dünür*: والدین عروس و داماد
دوواق قاپما *Duvaq qapma*: شعر آشیقی که در پایان عروسی از سوی آشیق خوانده می شود

دوواق *Duvaq*: سرپوش (در بعضی موارد روبند) توری عروس
 دویون ائوی *Düyün evi*: تالار عروسی
 دویون تۆره‌نی *Düyün törəni*: مراسم عقد
 دویون *Düyün*: جشن عروسی، جشن ختنه سوران، اصلا به معنی عقد (از مصدر دویمک *Düymək* به معنی
 گره زدن، به هم بستن، هم‌ریشه با دویوم *Düyüm*، دویمه‌ج *Düyməc*، دویمه *Düymə*،)
 ساچی *Saçı*: هدیه عروسی که به عروس داده می‌شود، مراسم پاشیدن شکر، سیب، گندم بر سر عروس
 ساغدی‌ش *Sağdış* (ساغدیج، ساغداچ، ساغداش): یکی از دو نفری که در شب زفاف همراه داماد- در طرف
 راست او- می‌روند
 سور *Sür*: کلمه ای ترکی-مغولی به معنی جشن و فستیوال است. این کلمه که به زبان فارسی نیز وارد شده،
 ربطی به کلمه سور در زبان پهلوی و یا سرخ در زبان فارسی ندارد و با کلمات "سورسات-سویورسات" و "سویورقا-
 سویورغا" و ترکی هم‌ریشه است. کلمه ترکی سور در زبان فارسی در ترکیب‌های چهارشنبه سوری، سوریه،
 سورنامه، سور دادن، سور چرانی، ختنه سوران، حفظ شده است.
 سورچو *Sürçü*: مهماندار (در دوره آغ قویونلو، قاراقویونلو)
 سولدوش *Solduş*: یکی از دو نفری که در شب زفاف همراه داماد- در طرف چپ او- می‌روند
 سویورگه *Süyürgə*: جشن، مهمانی، ضیافت
 سئوی *Sevi*: دوست
 شنلیک *Şənlik*: شادمانی، عید، فستیوال
 شؤلەن *Şölən*: مهمانی، ولیمه، ضیافت همراه با غذا، ضیافت دینی
 قالین *Qalın*: جهیزه
 قوتلو *Qutlu*: مسعود، مبارک، فرخنده
 قوشانتی *Qoşantı*: جهیزه
 قوناقلیق *Qonaqlıq*: مهمانی
 قیوانج *Qıvanc*: غرور، افتخار
 کبیین *Kəbin*: مهریه
 کوره‌که‌ن *Kürəkən*: داماد
 گرده‌ک *Gərdək*: حجله (هم‌ریشه با گره‌گه *Kərəgə*-کره‌گو *Kərəgü* به معنی نوعی چادر، این کلمه به
 شکل خرگه وارد زبان فارسی شده است)
 گله‌نه‌ک *Gələnak*: رسوم
 گلین *Gəlin*: عروس
 گۆره‌نه‌ک *Göranək*: آداب
 گۆروم *Görüm*: نمونه (اؤرنه‌ک کلمه ای ارمنی است)
 گۆزلەمەک *Gözləmək*: منتظر شخص معین و چیز مشخصی بودن، چشم براه بودن

هه *Hə*: بلی، آری
باشام *Yaşam*: زندگی، حیات
باشانتی *Yaşantı*: برهه ای از زندگی، مقطع و دوره ای از حیات
یالقیز *Yalqız*: تنها
یالنیز *Yalnız*: صرفاً
یاووقلو *Yavuqlu*: نامزد
یئنگه *Yengə*: راهبر زن در عروسی، زنی که عروس را آرایش کرده، به حجله برده و به داماد می سپارد؛ زن
عمو، دائی و یا برادر
یئیگون *Yeygün*: جمعه

نمونه های کارت دعوت های عروسی ترکی
تورکجه توی چاغریلیغی گؤروملری
Türkçe Toy Çağrılığı Görümleri

....،.....

باشام بویو سورمه سینی آرزی ائتدییمیز بیرلیکده لییمیزین ایلك گونونو سیزلرله
پایلاشماقدان قیوانج (ایفتیخار) دویاریق

.....،..... عایيله لری
تاپاناق (آدرس):
ایلايگون (تاریخ):
چولا (ساعات):

....،.....

اؤله نیرکن سیزلری ده آرامیزدا گؤرمک دیله یی ایله.....

.....، ... عاييله لرى

تارىخ (ايلايگون):
نيكاح، عقد (دويون):
يئر:

.....،

بىرلىكده لىبييه اددىم اتديغىمىز بو چوخ اوژهل گونوموزده سئوينجىمىزى بىزىم ايله
پايلاشمانىزى (بىزىمله اولمانىزى) ديله بىرىك.

.....، ... عاييله لرى

۳۰ اوجاق ۲۰۰۱، جومعه ساعات:
دويون (نيكاح) توره نى: ۲۰... كولو بو

فاطما و على

بىر ارايق ۲۰۰۳ يئيگونده (جومعه گونونده) ياپىلاجاق نيكاح و دويون توره نلىرىنى
شرفله ندىر مه نىزى ديله رلر.

.....،

آراز هوتئل

دويون (نيكاح): سولطان پارک، ۲۰:۳۰

یئمک: حەویض باشی ۲۱:۰۰

چیچەک گتیریلەمە مەسی اوتونولور (ریجا-خواهیش اولونور)

ائولە نیریکی

بو سئوینجلی گونو سیز لره پایلاشماق ایسته بیریک

.....

۲۲ اکیم ۲۰۰۲

دیوان قوروبولاق

دویون (نیکاح) و یئمک: ۲۰:۴۵

بو سئوینجلی گونوموزده

بوتون یولداشلاریمیزی

گۆزله بیریک

نه اولدوزلار ایسته بیریک گنجەلریمیزه

نه گونەشی ایسته بیریک قارانلیغیمیزا

چوخ دئییل، یالیز سیز سئویلریمیزی (دوستلاریمیزی)

ایسته بیریک یانیمیزا

دنیزلر دورولماز
دالقالانمادان
اوموتلار یاشارماز
سئوگی اولمادان
یالقیزلیقلار یوخ اولماز
یووا قورمادان
سئوینجلی آنلار یاشانماز
سئویلر (دوستلار) اولمادان

دوواغیمدا آغ تئلر
گیرمه سین آرایا ائلر
تانری یازمیش بیزی بیزه
دوبوروروق ایندی سیزه
گۆزهل گئچسین گونلریمیز
سئوگی دولو اوره کلریمیز
عؤمور بویو بیرلیکده بیک
دویونوموزه (نیکاحیمیزا) سیزلری ده گۆزله ریک

تانرینین بویروغودور یاشانتی بؤیله

قوتلو اولماميزا سن دوعا ائيله
گليب دويونوموزه شرف ائيله
گلمه يهن دوستلارا سلام سؤيله
بکله بيريك سيزلري
دويونوموزه...

آلين يازيسي تانيشديردى بيزى
چوخ سئويريك بيربيريميزى
داغلار گيرسه آراميزا
آييرانماز ايکيميزى
بکله بيريك سيزلري
اونوتمايين بيزلري
بو سوئنجلى گونوموزه
گؤزله بيريك هامينيزى

بيز قيراقدان گئديريك
يول سيزين اولسون
بيز بولاقدان ايچيريك
گؤل سيزين اولسون
بيز ائوله نيريك
خبرينيز اولسون
بيزى سئوهن دوستلار

دویونوموزه بویورسون

سئوگی، سایقی و آنلایشلا
تملینی آدیغیمیز
بیرلیکده لییمیزی سونسوزا دک
سوردورمه یه اوگله شدیک (تصمیم توتدوق)
دویون توره نیمیزده
سیزلرله بیرلیکده اولماقدان
قیوانج دویاریق

بو ان گؤزهل گونوموزده
سیزلری ده آرامیزدا گورمه یی دیله بیریک

عومور بویو سئوینجیمیزه ایزباسیلاریمیزی (ایمضالاریمیزی) آتارکن
سیزلرین یانیمیزدا اولمانیزدان
بویوک قیوانج دویاجاییق

اورتاق یاشانتیلارینین
باشلانقیجی اولان دویون توره نلرینده
سیزلرله بیرلیکده اولماقدان
قیوانج دویاجاقلار...

ائوله نیرلر

بالالاریمیزین بو گۆزهل گونونده دوستلاریمیزین
بیزه تانیق اولماسینی بکله ییر، بو سئوینجیمیزی
بیرلیکده پایلاشمانی اوموروق

بیر عؤمور بیرلیکده لییمیز اوچون
"هه" دییه رکهن،
سیز ده یه رلی دوستلاری دا
آرامیزدا گؤرمکدن
قیوانج دویاریق...

بیز

فاطما، علی

سیزلری دویونوموزه قوناق

سۆينجيميزه تانيق
اولمايا دعوت انديرىك...

فاطما-على ۱۵ سيخمان آيى تبرىزده گئچه كله شه جك دويون توره نلرينده
سيزلرى ده آرالاريندا گورمكدن قيوانج دوياجاقلار.

عومور بويو سوره جك
بيرليكدە ليبيمىزىن باشلانقيچيندا
سيزلرى ده آراميزدا گورمكدن قيوانج دوياجاييق.

على و فاطما
گله جه يه دوغرو آتاجاقلارى
بو ايلك آدديمى بيرگه يئريمك
و سؤينجلرينى پايلاشماق اوزه ره
سيزلرله بيرليكدە اولماقدان
قيوانج دويارلار

ياشاميمىزىن ان گوزهل گونونو
سيز سئودىكلريمىزله پايلاشماق ديله يى ايله....

گئچه يه هو!!